

Tal, då Marks contracts prästerskap aflade tro- huldhets- och tjenste-eden ...

Hjerthon, Sven,

1700-1829 81 Ca Gust. IV Ad. Br.
1792

National Library
of Sweden

1792

Hjerthonn, S.

20-

R 12 6

Vitt. Liv.
Vers. Kungl.
Imb. v. ad.

(Bk.)
1700-1829
1792

Tal

Mark's Contracts Prästerkap

Aftade

Tro-Huldhets-och Tjenste-Eden

I Seglora Moder-Kyrka den 13 April 1792.

Hållit af

SVEN HJERTHONN,

Contracts-Probst i Mark och Kyrkoherde i Seglora.

Edtheborg,

Tryckt hos Samuel Norberg, Kongl. Gymn. Bofkr. 1792.

L. J. ...

Högtårade Bröder, Swenske Män!

Gder är kunnigt, at den i lifstiden Stormågtigste Konungen GU-
STAF III. Sveriges Göttes och Vendes m. m. Aldramildaste,
Aldranädigaste Konung, genom en stilla och salig död, uppå en under
smärtofullaste plåger, högst märkelig, högst rörande Beredelse, den 29 sidst-
ledne Martii nedlagt Sin Jordiska Krona at intaga en fast hårligare i Jesu
Himmelska Rike och lemna Sin återlösta Sjal i Sin Frälsares Hand.

Våra tankar förvillas af håpenhet, våra hjertan brista af qwal,
hela vår Sjal wil intagas af förundran, öfwer Förshynens stillhet wid et
fall, som den grymmaste anläggning beredt. En högt älskelig Konung,
den huldaste Landsens Fader, den mildaste bland Regenter, den wisfaste
bland Monarker, den nådigaste bland Konungar; hwars Styrelse, ehuru
misskänd af afunden, aldrig haft annat föremål, än at göra Sit Folk
stort, at göra det sält, at göra det lyckligt; hwars hjerta aldrig haft
större glädje, än då han kunnat utöfwa Mildhet och Nåd; hwars hela
Regering warit en sammansatt kädja af wälgärningar emot Sit Folk; går
bort ifrån of plötsligen, sorgeligen. Just då et enigt Riksmöte lemnat
of det säkraste hopp, at länge under Des milda Spira, i Fridens sköte,
under Enighetens och Förtroendets stärkta band, heinta de bästa frukter
af de wisfaste Författningar; blifwer han, som vår sällhet beredt, i Sin
ofskuld et offer för en djefwulst upfinning och ondsk. I Sjålar som äro
födde för ömhet, och känslor! I redelige hjertan, som lågat af en ädel
trohet för Konungen! Har wäl Edra hjertan någonsin, utom wid minnet
af Golgatha, haft större anledning til qwal och Edra ögon til tårar, än
wid vår Mildaste Konungs vår Huldaste Lands-Faders död. Aldrig,
aldrig har Swea Land med mera skäl upfatt Sorgeteken, än som nu.
Kronan är af vårt hufwud fallen, och we at wi så syndat hafwe. Of
är nogsamnt kunnigt, at Herren vår Gud, genom tillåtelsen af så stora och
smärtefulla förwandlingar wil wäckta et söfwande Folk, at afta på tidsens
teken och bekänka hwad des frid tilhöwer, ty för Landsens syndar skull ske
många förwandlingar i Furstadömen. Skole wi fluta af vår tids all-
mänaste lefnads och tänkesätt, Gudsfruktans förakt och dermed nödwän-
digt förenade laster; så måste wi bekänna at vår mildaste Konungs död
icke tyckes förkunna of annat än förestående elände och nöd. Scke un-
derligt, om wi dersöre sammankommit, icke allenast förjande utan med
båfwande och willrådige hjertan. Men i Herrenom står vår hjelp.

Genom de dystraste Sorgemöln, frambrüter en strima af Förshynens
Nådeljus öfwer Swea Land, som upmuntrar of, at med förtrostan lem-
na

na öf uti Guds Nådiga Händer, hoppas det bästa och wänta at han
alt wäl lagat och sticket.

Det blifwer öf dertföre tillståndigt; at i dag innesluta sorgen innom
wåra egna bröst, at torka våra wåta ögon, at stilla våra innerligen rö-
da Själar och innehålla vår eljest billigaste sorgeklagan öfwer en Konung,
hwars wålgärningar emot vårt Fädernesland böra och skola blifwa öf-
gätelige. Wi förwandle dertföre våra bedröfwelige ansigten, wi låte dem
med glädje uplysas af den nya Sol, som åter uppgåt öfwer Swea Land.
Såsom bedröfwade dock glade tacke wi Dig Ewige Gud, som icke hafwer
låtitt Konungen felas en Arfwinge, den efter Honom på Des Stol sitta skal.

Jag får förkunna Eder: Swea Konung lefwer, Thronen är icke ledig
eller wacklande. Ifrån Högstsalig Konung GUSTAF III:s första döds-
minut är den Durchleutigste Furste och Herre, Swea Rikes Kron-Prins
Hans Kongl. Högghet GUSTAF ADOLPH, Sveriges Göttes och
Vendes m. m. Stormågtigste Konung och redan dertföre utropad; samt
den Högborne Furste och Herre Hertig CARL af Södermanland, Swe-
riges Göttes och Vendes Arf-Furste, genom Högstsalige Konungens Testa-
mente förordnad at, under vår Allernådigste Konungs minderårighet, en-
sam och allena förestå Regeringen.

Kronan äger ännu sin prydnad, Sverdet i Sverhetens hand. Spi-
ran har sin styrka. Riksäplet är icke styckadt. Nyckelen hörer til Thro-
nen. Riksstyret föres af de fastaste händer.

Konungens minderårighet minskar icke Hans Arfsrätt til Sveriges
Krona eller vår plikt at med undersäteligaste Tro och Huldhet wåra
Honora tillgifne, nej! den upmuntrar öf endast, at med så mycket innerliga-
re nit bedja Gud för denna vår unga Salomo, och med obrutligaste
lydnad efterkomma des Bud och Befallningar genom des Höga Förmynd-
dare. Det är til underdånigst åttlydnad af vår Allernådigste Konungs
Befallning wi nu äro samlade, at i sådant upsat med redelige, med trog-
ne hjertan göra Honom vår undersäteliga Tro och Huldhets Ed.

Om en wis Mans gjorda anmärkning någonsin inträffar: at Gud
altid framför andra begäfwat dem, som han utfett at Styra andra, hwil-
ket företråde liksom åtföljer blodet; så är det wisertligen uppå denna vår
dyre Konung, som ärft rättigheten til denna tillämpning af Sin Store
Fader, på hwilken det inträffat i fullkomligaste widd.

Om det är en sanning at Modrarnes omsorg och dygd måst bildar
Barnens hjertan; så styrkes det af redan wisade teken, at des Högstälfe-
lige Fru Moder Hennes Kongl. Majt Enke-Drottningen, vår Gudfruk-
tiga och nu innerligen förjande Drottning, i des hjerta intruyckt dygdens och
Gudsfruktans Stämpel från des spådaste ålder. Om ansigtet och minen öf

roderatet intryck, som visar sjelfva hjertats egenkap, hos den det ingiuter; så
 bli wiserligen GUSTAF ADOLPH en Mild och Nädig Konung.
 Jag bekänner at jag aldrig haft den Näden se Honom, utan med
 de kånflor som Högheten, då den är blandad med Mildhet och Näd, up-
 väcker. Des adagalagde kånflor hafwa ej varit mindre ämnen till
 förundran, än glädje; men hwad som måst rörde mig hjerta, då jag med
 flere å Ståndets wägnar hade Näden wid des Examen wara närwa-
 rande; och hwad som wätnade des Högstfällig Herr Faders, des egna och
 alla närwarandes ögon, war des rörande uttryck i anledning af framstälta
 frågor: om den sanna wisshetens säkraste grund för en Regent, som wil
 göra sig Sielk älskad och sit Folk lyckeligt. Handled af sin Store Fader
 tidigt i Wälets och des Lagars kånghedom, har han af den uplystaste bland
 Konungar och Fäder fått det största witsord om förstånd, wida öfwer des år.
 Sådant är Swea hopp om denna wår unga Salomo; Gud wäl-
 signe Honom! Gud beware Honom som sin ögnasten! Gud wälsigne och
 den dyre Hjerten som wårdar Hans Alf.

Dit upfullande af wår undersäteligaste plikt, enligt den stadgade Suc-
 cessionis Ordningen, wår wi nu här församlade inför Guds ansigte, som
 ser alla hjertans hemliga tankar, som älskar rätt och redelighet, men ha-
 tar och i ewighet förbannar arghet och ondsko, at icke allenast efter Högste
 wår kånkomne Nädiga Befallning, utan och efter wåre egne hjertans upriktiga
 ästundan och begäran, göra wår nu warande Stormäktigste Allernädigste
 Konung GUSTAF ADOLPH Sveriges Göttes och Wendes m. m.
 Konung wår älsliga Eroa Huldheris och Dienste-Ed. En Ed som icke
 fullgöres igenom det Kallt Ha, eller upfylles genom en blott utwärtas hand-
 ling; utan förbinder wåra Samweten, at som trogne Undersätare lydige
 Medborgare och redelige Ambetsmän med trohet i hjertat och frimodighet i
 bröstet det Konungliga wäldet förswara och allan Konungliga rätt styrka.
 Som i Häröfver skedde Edgången och Hyllningen efter Formuläret.

Notam efteråt.
 GUSTAF ADOLPH Sveriges Göttes Wendes m. m. Stormäktigste Konung!
 Hans daaar wåre många på Jorden! Hans Regeringstid wår signad af Himmelen! blif-
 we han Regenters ära! Det Kongl. Husets hånad! bela Folkets glädje! Besöad wåre
 Herren wår Gud som til denna Konungen lust hafte, och honom på Swea Kåniga Stol
 satt hafwer. Gud dig tacka alle Folk, allt Folk tacka dig. Swea Vårn glädje sig öfwer sin
 Konung, och Konungen swögde sig i din kraft. Herre, ty du siverkluddar honom med
 god wälsignelse, du sätter en guldene Krona på hans hufwud. Konungen hoppas uppå
 Herrens och Kal genom den Högstas godhet fast blifwa. Lesse GUSTAF ADOLPH
 Sveriges Göttes och Wendes m. m. Stormäktigste Konung, Gud wälsigne Honom, alt
 Folk wälsigne Honom, Amen.

Notam efteråt.
 GUSTAF ADOLPH Sveriges Göttes Wendes m. m. Stormäktigste Konung!
 Hans daaar wåre många på Jorden! Hans Regeringstid wår signad af Himmelen! blif-
 we han Regenters ära! Det Kongl. Husets hånad! bela Folkets glädje! Besöad wåre
 Herren wår Gud som til denna Konungen lust hafte, och honom på Swea Kåniga Stol
 satt hafwer. Gud dig tacka alle Folk, allt Folk tacka dig. Swea Vårn glädje sig öfwer sin
 Konung, och Konungen swögde sig i din kraft. Herre, ty du siverkluddar honom med
 god wälsignelse, du sätter en guldene Krona på hans hufwud. Konungen hoppas uppå
 Herrens och Kal genom den Högstas godhet fast blifwa. Lesse GUSTAF ADOLPH
 Sveriges Göttes och Wendes m. m. Stormäktigste Konung, Gud wälsigne Honom, alt
 Folk wälsigne Honom, Amen.

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

